

ÎN AFARA CONTEXTULUI: „TRĂDAREA IMAGINILOR” / OUT OF THE CONTEXT: „THE TREACHERY OF IMAGES”

Andrei Eugen LAKATOȘ

Lect. dr. arh. / Assist. Prof. PhD Arch., UAUIM

aelakatos@yahoo.com

Rezumat

Astăzi, arhitectura contemporană pare că nu se mai naște dintr-un loc anume, chipul unei arhitecturi a locului (și a timpului) fiind încet-încet îndepărtat. În contextul globalizării (arhitecturii), când granițele determinate de culturi și de geopolitici sunt înlăturate, este nevoie de elemente distinctive ce pot adăuga caracter și valoare unei zone, ajutând astfel la păstrarea identității acesteia.

Orașul contemporan, înțeles ca un țesut urban format din straturi istorice cu o anumită structură și continuitate, tinde să se evaporeze, sub presiunea generată de atașamentul arhitecturii moderne față de (producția de) obiect; orașul recent, în actuala formă de evoluție, devine nimic mai mult decât o adunătură de obiecte individualiste disparate.

Poate că este timpul ca arhitectura să (re)începe să fie subordonată istoriei orașului, și ca fiecare nouă intervenție să ridice împotriva arhitecturii elitiste, văzută ca o ofrandă adusă publicității și consumului de imagine. În spiritul unei construcții continue a orașului, noile proiecte ar trebui să evidențieze continuitatea și interpretarea țesutului urban valoros, și nu individualitatea clădirii. Spunând nu orașului compus din clădiri de tip reper, ar putea permite (re)crearea unui țesut urban omogen care ar susține spațiile și structurile cu caracter public. Prin exploatarea urmelor istorice și geografice cu caracter valoros, noua arhitectură ar

Abstract

Nowadays, architecture does no longer emerge from a particular place, the image of an architecture of place (and time) being gradually removed. Within the context of (architectural) globalization where borders established by cultures and geopolitics are being removed, distinctive elements are needed to add value and character to one zone or another, thus helping the preservation of its identity.

The contemporary city, seen as a historical layered urban tissue with a certain structure and continuity, seems to evaporate under the pressure of modern architecture attachment towards objects (production); the new city, in its present form of evolution becomes nothing more than a gathering of dispersed individualistic objects.

Maybe it is the time when architecture should (re)learn to be subordinated to the town's history, and that every new intervention should call against the architecture, seen as a gift to advertising, publicity and image consumption. In the spirit of continuing constructing, the new projects should stress out the continuity and the interpretation of the valuable urban tissue and not the building individuality emphasis. Escaping the landmarks composed city, would allow the (re)creation of a homogeneous urban tissue that would actually sustain the public spaces and structures. By exploiting the historical and geographical traces values, the new architecture projects could speak about the city's temporal

putea vorbi despre dimensiunea temporală a orașului, fără a reproduce însă formele trecutului.

Căutarea acelor elemente precum memoria și istoria contextului, poate conduce la o arhitectură capabilă să se integreze într-un loc anume, iar atunci când limitele dintre loc și clădire se vor fi dizolvat, arhitectura va putea să transmită simplitatea și naturațea faptului de a fi în acel loc.

Cuvinte cheie: context, repere, monumentalitate, imagine-spectacol, istorie, identitate, continuitate

dimension, though without reproducing the forms of the past.

The quest for elements like context identity and memory, could lead to an architecture that is able to integrate within a certain place, and when the limits between site and building would have been dissolved, architecture will be able to communicate the simplicity of just being within that place.

Keywords: context, landmarks, monumentality, show-image, history, identity, continuity

René Magritte, „Înșelăciunea imaginilor” (în original în franceză „La Trahison des Images” / *The Treachery of Images*) (1929)

Imaginea a avut întotdeauna o funcție socială, prin faptul că operele de artă și arhitectură sunt producții artistice dar, în același timp, și lucrări despre istorie, societate și opinie publică, despre mass-media și manipulare (prin imagine). Începând cu Renașterea, preocupările pentru a găsi reguli de construcție a imaginii conform legilor naturii au devenit tot mai importante, urmărindu-se redarea cât mai fidelă și corectă a realității înconjurătoare. Însă, acest tip de creație a imaginii și toate teoriile ei, au dispărut treptat odată cu apariția fotografiei care, nu numai că au marginalizat-o, dar au și eliberat-o de scopul de a reprezenta – o persoană, un mit, o scenă religioasă sau un obiect.

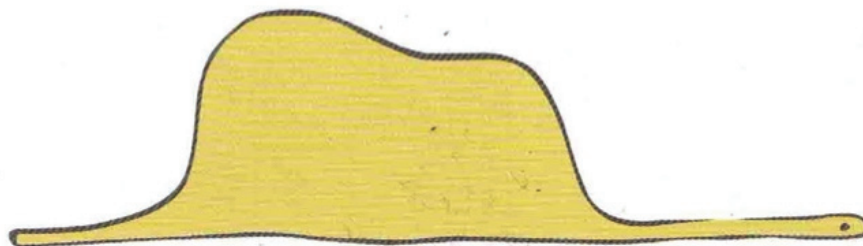
Images have always had a social function, as works of art and architecture are artistic productions, but at the same time they are works about history, society and public opinion, about mass-media and manipulation (through imagery). Beginning with the Renaissance, the preoccupation with finding rules of image construction according to natural laws became ever more important, in order to render the world with greater fidelity. Yet this type of image creation and theories, began to gradually disappear once photography appeared on the scene, as photography did not only marginalize it, but also freed it from its old purpose of representing a person, myth, religious scene or object.

Lumea din spatele imaginilor

Pictorul suprarealist René Magritte, într-o lucrare foarte cunoscută a sa, reproduce imaginea unei pipe, scriind sub ea următoarele cuvinte: „Ceci n'est pas une pipe.” („Aceasta nu este o pipă”). La prima impresie, se pare că autorul se joacă cu imaginea, dar și cu mintea privitorului, creând o aparentă confuzie. Totuși, în acest caz cel puțin, lucrurile sunt de fapt mult mai simple: imaginea arată în mod clar o pipă, iar afirmația autorului, că nu ar fi o pipă, nu are alt substrat decât acela că aceea chiar nu este o pipă, ci este doar imaginea unei pipe. Tabloul, ce poartă titlul „The Treachery of Images” („Trădarea imaginilor”), ridică de fapt o problemă cu care se confruntă astăzi atât arta, cât și arhitectura contemporană: semnificația. Cuvântul „treachery”, ce se poate traduce prin trădare, viclenie, în ciuda aparențelor, semnaleză exact care este problema: diferența dintre aparență și esență, dintre ceea ce vrea să pară – un tablou, o operă de artă sau de arhitectură – și ceea ce este de fapt.

The World behind the Images

In one of his famous works, the surrealist painter René Magritte renders the image of a pipe, writing the following words underneath it: „Ceci n'est pas une pipe.” („This is not a pipe”). On first impression, the artist plays with not only the image but also the viewer's mind, creating an apparent confusion. Yet in this case, it is all very simple: the image clearly shows a pipe, while the author's affirmation of it not being a pipe has no other substrate besides it really not being a pipe, but only the image of a pipe. The painting entitled „The Treachery of Images” raises a problem that confronts contemporary art and architecture: the signification. The word treachery shows us the real issue, the fact that the difference between appearance and essence, the difference between what a work of art or architecture attempts to appear as, and what it factually is in reality, is the problem.

Aparențe. Antoine de Saint-Exupéry, „Micul prinț” / *Appearances. Antoine de Saint-Exupéry, „The Little Prince”* (1943)

În acest context (sau poate mai bine zis, în afara lui), Neil Leach, arhitect, teoretician și scriitor, construiește în cartea „Anestetica (arhitectura ca anestezic)”, o critică incisivă a consecințelor preocupării crescute pentru imagine și producția de imagine în cultura contemporană. El descrie starea actuală a societății umane ca fiind un „extaz al comunicării”, o eră a comunicării de tip mass-media în care suntem în permanență luați cu asalt de imagini¹. Televizoarele, computerele, foto-copiatoarele, inundă spațiul înconjurător cu reproduceri de imagini ale unei culturi globalizate. După părerea lui Leach, lumea actuală, a cărei cultură a devenit „o cultură a copiei”, este „xeroxată într-o infinitate de copii”².

Astfel, într-o cultură a reproducerii de imagini, realitatea lumii înconjurătoare este re-produsă, adică re-creată, într-un mod fals și într-un spațiu virtual, al simulării. Vechiul rol al imaginii de a reflecta realitatea a degenerat. Acum, imaginea oferă posibilitatea evadării din realitate, prin transpunerea mentală într-o lume inexistentă și iluzorie. De multe ori, oamenii

In this context (or perhaps outside of it), the architect, theorist, and writer Neil Leach constructs in his book „The Anaesthetics of Architecture” an incisive critique of the consequences of the increasing preoccupation with image and the production of images in contemporary culture. He describes the current state of human society as being an „ecstasy of communication”, an era of mass-media communication where we are permanently assaulted with images¹. TVs, computers, photocopyers flood our surrounding space with images of a globalized culture. In Leach’s opinion, our current world, whose culture has become a „culture of the copy”, is „xeroxed into infinity of copies”².

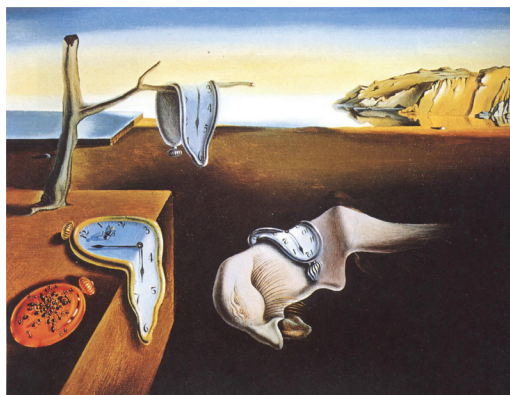
In this way, in a culture of image reproduction, the reality of our surrounding world is reproduced and recreated in a fake way and into a virtual space, of simulation. The old role of image, the reflection of reality, has degenerated. Image now offers the possibility of escaping reality, through mental transposition into a nonexistent, illusory world. Quite often people prefer such an imaginary existence, far away the cares of daily life, the real

1 Jean Baudrillard, Extazul comunicării, Apud Neil Leach, Anestetica (arhitectura ca anestezic), Editura Paidea, București, 1999, p. 5.

2 Neil Leach, Anestetica (arhitectura ca anestezic), Editura Paidea, București, 1999, p. 5.

1 Jean Baudrillard, Extazul comunicării, Apud Neil Leach, Anestetica (arhitectura ca anestezic), Paidea, Bucharest, 1999, p. 5.

2 Neil Leach, Anestetica (arhitectura ca anestezic), Paidea, Bucharest, 1999, p. 5.

O lume inexistentă. Salvador Dalí, „Persistența memoriei” (în franceză, „La persistence de la memoire”) / original /
An inexistent world. Salvador Dalí, „The Persistence of Memory” (1931)

preferă o astfel de existență în imaginar, departe de grijile cotidiene, spațiul real fiind înlocuit cu un spațiu virtual, care nu mai păstrează caracteristicile unei vieți autentice. Jean Baudrillard, un cunoscut teoretician francez al culturii, susține că astăzi esteticul a penetrat realitatea vieții de zi cu zi sub o multitudine de forme, lumea fiind astfel estetizată, dar în același timp și anesteziată prin imagine.

Într-o lume în care producția de imagine este o consecință directă a presiunilor de ordin politic, social sau comercial, imaginea este redusă la jocul superficial al formelor golite de sens. Consumul de estetic indus oamenilor în mod forțat, are ca scop final publicitatea, ce se bazează pe o anumită estetică a intoxicației cu imagini. Lumea modernă este estetizată și anesteziată, rolul imaginii și a producției de imagine ajungând să domine societatea însăși, ce a devenit un spectacol sau, cum afirma Umberto Eco, „una din trăsăturile civilizației în care trăim este, „carnavalizarea totală a vieții”³.

³ Umberto Eco, Înainte ca Racul. Războaie Calde și Populism Mediatic, Editura RAO International Publishing Company, București, 2007, p. 90.

space being supplanted by a virtual one, a space devoid of the characteristics of real life. Jean Baudrillard, a well known theorist of French culture, argues that presently aesthetics have penetrated the reality of day to day life under a multitude of forms, the world being thus aestheticized, but also at the same time anaestheticized through the use of images.

In a world where the production of images is a direct consequence of political, social, or commercial pressures, imagery has been reduced to the superficial play of forms devoid of any real meaning. The forced consumption of aesthetic forms has advertising as a final purpose, and is ultimately based on an aesthetic format built on image intoxication. The modern world is aestheticized and anaestheticized, the role of imagery and the production of images coming to dominate society itself, with society becoming a spectacle, or as Umberto Eco affirmed, „one of the features of our civilization is the total carnivalisation of life”³.

³ Umberto Eco, Înainte ca Racul. Războaie Calde și Populism Mediatic, RAO International Publishing Company, Bucharest, 2007, p. 90.

Imagine, perspectivă, context

Nici arhitectura contemporană nu face excepție de la această problemă, producția contemporană de arhitectură fiind caracterizată de o ofertă generoasă de imagini estetizate, atractive, dar cu o puternică tendință către subiectivism. Arhitectura modernă pare că și-a pierdut (în parte, cel puțin) esența sa vitală, deoarece a schimbat substanța cu aparența, profunzimea cu suprafața și superficialitatea, forma estetică cu imaginea, devenind o arhitectură înrobă de monumentalism, consumerism și spectacol.

Leach susține că degradarea arhitecturii are loc deoarece în lumea contemporană se iau decizii de natură pur estetică privind problemele de arhitectură cu importante ramificații sociale și politice. Ca rezultat, arhitecții s-au îndepărtat în preocupările lor de realitățile vieții de zi cu zi, arhitectura de tip decor luând locul arhitecturii cu substanță. În lumea intoxicantă a imaginii, estetica arhitecturii amenință să devină anestezia arhitecturii. În această cultură a consumului de estetic, discursuri lipsite de sens dau curs unor strategii de seducție, iar designul de arhitectură este redus la jocul superficial al formelor seducătoare, goale de orice fel de conținut autentic și valoros, și rupte de realitatea imediată a contextului (fizic și istoric) din care fac parte. „În lipsa de profunzime a culturii actuale a instantaneului, semnificația contextului este erodată”⁴.

Arhitectura contemporană pare că nu se mai naște dintr-un loc anume, chipul unei arhitecturi a locului (și a timpului) fiind încet-încet îndepărtat. Până în secolul al XIX-lea, necesitățile de apărare, infrastructurile și mijloacele de transport rudimentare, ca și exigențele unei construcții economice, au asigurat

---

⁴ Neil Leach, *Anestetică (arhitectura ca anestezic)*, Editura Paideia, București, 1999, p. 72.

Image, perspective, context

Contemporary architecture does not escape this problem, as the modern production of architecture is characterized by a generous offer of aestheticized images, attractive, yet with a powerful tendency towards subjectivism. Modern architecture appears to have lost (in part, at least) its vital essence, as it has traded substance for appearance, profundity for surface appearances and superficiality, and aesthetic form for imagery, thus becoming an architecture enslaved by monumentality, consumerism and spectacle.

Leach argues that the degradation of architecture takes place because in our contemporary world decisions are made on purely aesthetic considerations, regardless of important social and political ramifications. As a result architects have distanced themselves from day to day realities, a scenery type of architecture taking the place of a substance based type of architecture. In the intoxicating world of image, the aesthetics of architecture threatens to become its anesthesia. In this culture of aesthetics consumption, meaningless discourse creates a strategy of seduction, while architectural design is reduced to the superficial play of seductive forms, emptied of any kind of authentic content and valuable content, removed from the immediate contextual reality (both physical and historical) they are a part of. „Through the lack of depth in the contemporary culture of the instantaneous, the meaning of the context is eroded”⁴.

Contemporary architecture no longer appears to be born out of a particular place, locality (and time) being slowly set aside. Up to the 19th century, defensive requirements, rudimentary transportation infrastructures and means, and the requirements of economic considerations, assured the density and contiguous nature

---

⁴ Neil Leach, *Anestetică (arhitectura ca anestezic)*, Paideia, Bucharest, 1999, p. 72.

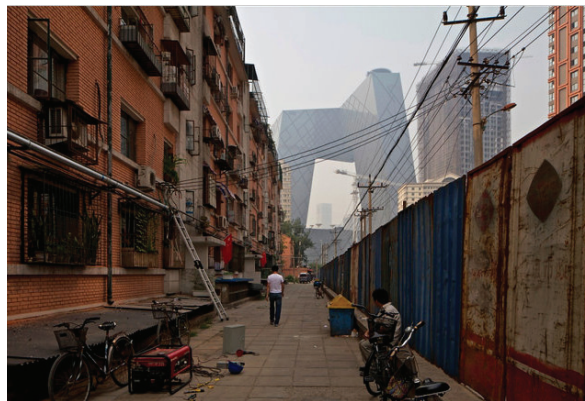

Fig. 4: Perspective în (afara) context(ului) / (Out of the) Context Perspectives. OMA, CCTV – Headquarters, Beijing

densitatea și contiguitatea țesuturilor urbane tradiționale⁵. În cartea „Collage City”, Colin Rowe observă că în anii ‘30, dezintegrarea străzii și a spațiilor publice puternic structurate părea să fi devenit inevitabilă din două motive majore: noua formă raționalizată a locuirii și cerințele circulației auto. În acest moment, forma locuinței, ce se dezvolta plecând de la nevoile individuale spre unitatea locativă, adică de la interior spre exterior, nu se mai putea supune presiunilor exterioare venite dinspre oraș și țesutul său. „Și cum, spațiul exterior public devenise, de altfel, haotic din punct de vedere funcțional – până la pierderea semnificației sale efective – atunci nici nu mai existau presiuni valabile pe care și le-ar fi putut exercita”⁶.

of traditional urban tissues⁵. In the book „Collage City”, Colin Rowe observed that during the 30s the disintegration of streets and strongly structured public spaces appeared to have become inevitable due to two major reasons: the new rational form of residence and the requirements of automobile circulation. The shape of the building, evolving from the needs of the individual towards the necessity of the residential unit, thus from the interior to the exterior, could no longer bend to exterior pressures originating from the very tissues of the city. „And as the exterior public space became, actually, quite chaotic from a functional point of view, up to the loss of its effective significance – there were no longer any viable pressures to exercise”⁶.

5 Pierre von Meiss, *Arhitectură, Oraș, Teritoriu*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, 1990, p. 3. www.uauim.ro/catedre/istorie_teorie_restaurare/discipline/ACP

6 Colin Rowe, Fred Koetter, *Collage City*, Editura The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1984, p. 56.

5 Pierre von Meiss, *Arhitectură, Oraș, Teritoriu*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, 1990, p. 3.

6 Colin Rowe, Fred Koetter, *Collage City*, Editura The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1984, p. 56.

De asemenea, Pierre von Meiss⁷ constată că în toate culturile preindustriale, locuința omului de rând și locurile de muncă urbane erau adăpostite de edificii ce formau împreună un țesut relativ omogen. Față de această regularitate, rupturile aveau o importanță deosebită, ele fiind rezervate edificiilor publice cu caracter de reper. În cadrul țesutului urban tradițional, „lectura de obiect” nu era permisă decât catedralei, primăriei, porților și fântânilor orașului, celelalte construcții unindu-se pentru a forma țesutul, și numai modul de articulare a acestora punea în evidență diferențele tipologice și funcționale, stabilindu-se astfel o ierarhie clară.

În acest context, o privire asupra urbanismului și arhitecturii moderniste, scoate în evidență faptul că orașul contemporan, înțeles încă ca un țesut cu o anumită structură și continuitate, tinde să se evaporeze, sub presiunea generată de atașamentul arhitecturii moderne față de (producția de) obiect. Sub forma actuală, orașul arhitecturii moderne, devine o adunătură de obiecte disparate, ridicând același fel de probleme ca și orașul tradițional pe care a încercat să-l înlocuiască. Într-un text din 1990, Pierre von Meiss afirma: „este timpul ca arhitectura să reînvețe să se subordoneze istoriei și proiectului orașului... Fiecare intervenție, chiar și cea mai umilă construcție, trebuie considerată ca fiind o piatră pusă la edificarea orașului în continuă transformare. Dacă această propunere pare să decurgă de la sine, ea nu corespunde totuși practicii curente. Acest apel la moderație, adică la o anume umilință, se ridică împotriva arhitecturii elitiste care se oferă publicității. Cu toate acestea, există totuși exemple de mari arhitecți contemporani care au acceptat să-și supună lucrările exigențelor țesutului urban”⁸.

Pierre von Meiss also noticed that in all pre-industrial cultures, the dwelling of the common man and urban work places were set within a relatively homogenous tissue⁷. Faced with this regularity, ruptures within this fabric had to possess special importance, being reserved for public buildings capable of becoming local landmarks. Within the traditional urban tissue, „object lecture” was only attached to the cathedral, the city hall, the city gates and the fountains, while the other buildings of the city came together to form the tissue, and only their mode of articulation brought into focus their differences of both type and functionality, thus establishing a clear hierarchy.

Looking at modern urbanism and architecture from within this context, we can see that the modern city, seen as a tissue possessing a particular structure and continuity, tends to evaporate under the pressure generated by the attachment of modern architecture to the production of the object. In its current form, the modern city becomes a collection of disparate objects, finding itself faced with the same problems as the traditional city it tried to replace. In 1990, Pierre von Meiss stated that: “it is time for architecture to relearn to subordinate itself to the history and the city projects... Every intervention, even the most humble construction, must be considered as a stone placed towards the edification of the continuous transformation of the city. If this proposal appears to work itself out by default, it does not really correspond to current practice. This appeal to moderation, to a certain degree of humility, rises up against the elitist architecture that offers itself up to publicity. Even so, we can still find examples of great modern architects who agreed to subordinate their work to the needs of the urban tissue.”⁸.

---

7 Pierre von Meiss, *De la Forme au Lieu. Une introduction à l'étude de l'architecture*, Editura Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 2007, p. 88.

8 Pierre von Meiss, *Arhitectură, Oraș, Teritoriu*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, 1990, p. 9.

---

7 Pierre von Meiss, *De la Forme au Lieu. Une introduction à l'étude de l'architecture*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 2007, p. 88.

8 Pierre von Meiss, *Arhitectură, Oraș, Teritoriu*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, 1990, p. 9.

Context, istorie, omogenitate / Context, history, homogeneity. Giambattista Nolli, Rome (1748)

Construind în context sau construind cu contextul?

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, percepția arhitecturii europene asupra epocilor anterioare s-a schimbat treptat, ca un răspuns la transformările ireversibile care au avut loc în multe orașe europene. Începând cu anii '80, s-a dezvoltat conștientizarea importanței dimensiunilor temporale și sociale ale arhitecturii. Unele dintre proiectele importante ale ultimilor ani au fost acele lucrări ce s-au angajat într-un dialog cu trecutul. Lectura (con)textului poate conduce la înțelegerea sensului și esențelor ce transpar aparențelor fizice imediate, punând astfel bazele unei intervenții fondate pe cunoașterea sitului. Acest lucru poate avea ca rezultat o abordare a intervenției ce presupune (re)integrarea fragmentelor straturilor istorice păstrate, astfel proiectul ajungând să se înscrie în sit ca un strat nou, dar care face referire la trecut.

Building within context, or building with the context?

During the second half of the 20th century, the European architectural perception of former epochs gradually changed, as an answer to the irreversible changes taking place within many European cities. Starting with the 80s, the awareness of the importance of time and social dimensions of architecture began to evolve. Some of the most important projects of recent years were actively engaged in a dialogue with the past. The lecture of (con)text can lead to the understanding of meaning and essence superseding immediate physical appearances, thus placing emphasis on an intervention based on knowledge of the site. This can lead to an intervention approach capable of (re)integrating the fragments of preserved historical layers, with the project being capable of integrating within a new site, yet still capable of referencing the past.

Cu toate acestea, conceptul unui proiect poate fi (ca relație), indiferent, în conformitate sau chiar în conflict cu contextul. O atenție deosebită ar trebui arătată integrării sau reintegrării clădirilor într-un anumit context dat, deoarece, a construi în context diferă în mod esențial de a construi cu contextul.

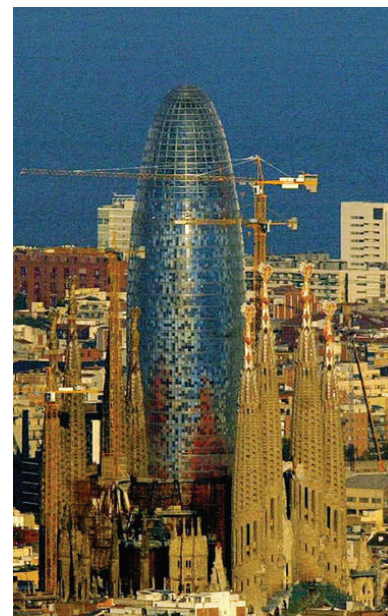
Even so, the concept of a project can be (as a relationship) indifferent, conforming or even in conflict with its context. Special attention should be accorded to the integration or reintegration of buildings within a given context, because building in context differs in a substantial manner from building with the context.

Indiferent / *Indifferent to*

În conformitate / *Conforming to*

În conflict / *In conflict with*

Primul aspect denotă o filosofie privind două entități distincte, clădirea existentă și clădirea nouă, două entități ce nu comunică una cu cealaltă, respectul aparent față de o structură mai veche putând să ascundă de fapt o lipsă de interes, sau o atitudine formală față de acel context. Cu toate că forma este rațiunea de a fi a arhitecturii, deoarece prin formă trăiește și se exprimă, ea nu poate fi golită de conținut, pentru că atunci s-ar putea vorbi de o dictatură a formei⁹. Raportarea valorică la context, cu ale sale straturi optime și mai puțin optime, este importantă atunci când se discută despre un context al conținutului, al fondului și nu al formelor.

A construi cu contextul conotă o coexistență a filosofiilor de design, fiind o încercare de a unifica noul cu vechiul, cele mai puternice atribute și caracteristici ale clădirii vechi, ajungând să se îmbine cu cele ale clădirii noi. Lucrul dinamic cu contextul înseamnă o continuare a acestui context sau, altfel spus, o scriere în continuare. A construi cu contextul necesită o implicare profundă a conceptului inițial, ce corespunde condițiilor istoriei sociale, politice și economice din vremea în care a fost construită clădirea, iar noul design ar trebui să încorporeze conceptul clădirii existente¹⁰.

The first aspect denotes a philosophy regarding two distinct entities, the existing building, and the new building, two entities that do not communicate with each other, the apparent respect towards an older structure being capable of hiding a lack of interest, or a formal attitude towards that particular context. Even though form is the existential reason of architecture, given that it is through form that architecture lives and expresses itself, form cannot be emptied of meaning, because it would only lead to a dictatorship of form.⁹ Relating in a valuable manner to the context, with its optimal and suboptimal strata, is important whenever a context of content and substance, and not form is discussed.

To build with the context denotes a coexistence of design philosophies, an attempt to unify the new with the old, the most powerful attributes and characteristics of the old building blending together with the attributes and characteristics of the new. Dynamic work with the context denotes a continuation of this context. To build with the context necessitates a profound engagement of the initial concept, an engagement in tune with the social, political, and economic historical conditions present at the time of its construction, with the new design having to incorporate the concept of the existing building¹⁰.

---

9 Alexandros N. Tombazis, *Scrisoare către un tânăr arhitect*, Editura Libro, Atena, 2008, p. 81.

10 Georg Giebeler, „Building with the Context – Split Identities as Design Concept”, în revista *Detail, Refurbishment*, Nr. 11, 2009, p. 1222.

---

9 Alexandros N. Tombazis, *Scrisoare către un tânăr arhitect*, Libro, Athens, 2008, p. 81.

10 Georg Giebeler, „Building with the Context – Split Identities as Design Concept”, in *Detail Review, Refurbishment*, Nr. 11, 2009, p. 1222.

Stratificare. Project Orange – Clădire de birouri /
Stratification. Project Orange – Office Building, Shoreham, England

Concluzii

Poate că într-adevăr este timpul ca arhitectura să (re)înceapă să fie subordonată istoriei orașului, și ca fiecare nouă intervenție să ridice împotriva arhitecturii elitiste, văzută ca o ofrandă adusă publicității și consumului de imagine. În spiritul unei construcții continue a orașului, noile proiecte ar trebui să evidențieze continuitatea și interpretarea țesutului urban valoros, și nu individualitatea clădirii. Spunând nu orașului compus din clădiri de tip reper, ar putea permite (re)crearea unui țesut urban omogen care ar susține spațiile și structurile cu caracter public. Prin exploatarea urmelor istorice și geografice cu caracter valoros, noua arhitectură ar putea vorbi despre dimensiunea temporală a orașului, fără a reproduce însă formele trecutului.

Arhitectura contemporană este o oglindă a societății contemporane, complexă și contradictorie în același timp, reflectând de fapt starea de spirit a vremurilor. Neil Leach este de părere că imaginea a devenit o mască artificială ce moare sub asaltul culturii de publicitate, susținând că „într-o lume în care imaginarul devine realitate, nu mai există loc pentru real. În secolul al XX-lea a avut loc furtul perfect: a fost furată realitatea însăși”¹¹.

În contextul globalizării (arhitecturii), când granițele determinate de culturi și de geopolitici sunt înlăturate, este nevoie de elemente distinctive ce pot să adauge caracter și valoare unei zone, și să ajute la păstrarea identității acesteia. Căutarea acelor elemente precum memoria și istoria contextului, poate conduce la o arhitectură capabilă să se integreze într-un loc anume, iar atunci când limitele dintre loc și clădire se vor fi dizolvat, arhitectura va putea să transmită simplitatea și naturalitatea faptului de a fi în acel loc.

---

¹¹ Neil Leach, *Anestetică (arhitectura ca anestezic)*, Editura Paideia, București, 1999, p. 7.

Conclusions

Maybe the time has come for architecture to (re)learn to become subordinate to the history of the city, and for every new intervention to rise up against elitist architecture, seen as a sacrifice to advertising and image consumption. Holding on to the continuous spirit of the construction of the city new projects should emphasize the continuity and the interpretation of the valuable urban tissue, and not the individuality of the building. Saying no to the city built out of individual landmark structures could lead to the (re)creation of a homogenous urban structure capable of sustaining public spaces and structures. Through the exploitation of historical remnants and valuable geographical features, the new type of architecture could speak to us about the temporal dimension of the city, without necessarily reproducing the forms of the past.

Contemporary architecture is a mirror of contemporary society, at the same time complex and contradictory, and thus reflecting the spirit of the times. Neil Leach argues that image has become an artificial mask, dying under the assault of the advertising culture, asserting that „in a world where the imaginary became reality, there is no longer a place for the real. The 20th century saw the accomplishment of the perfect theft: reality itself got stolen”¹¹.

Within the context of globalization (of architecture), when cultural and geopolitical borders are becoming obsolete, there is a need for distinctive elements capable of adding character and value to an area, and also capable of preserving local identity. The search for these elements, such as the memory and history of context, can lead to a type of architecture able to self integrate within a particular locality, and when the limits between space and building dissolve, architecture will at last be able to communicate the simplicity and natural quality of being within that space.

---

¹¹ Neil Leach, *Anestetică (arhitectura ca anestezic)*, Paideia, Bucharest, 1999, p. 7.

Bibliografie / Bibliography

- DEBICKI, J., FAVRE, J. F., GRUNEWALD, D., PIMENTEL, A. F., *Istoria Artei – pictură, sculptură, arhitectură*, Enciclopedia RAO, București, 1998.
- ECO, Umberto, *Înainte ca Racul. Războaie Calde și Populism Mediatic*, Editura RAO International Publishing Company, București, 2007
- FRAMPTON, Kenneth, *Modern Architecture. A Critical History*, Fourth Edition 2007, Editura Thames & Hudson Ltd., Londra, 2010.
- GIEBELER, Georg, „Building with the Context – Split Identities as Design Concept” în *Detail, Refurbishment*, Nr. 11, 2009,
- LEACH, Neil, *Anestetica (arhitectura ca anestezie)*, Editura Paideia, București, 1999
- ROWE, Colin, KOETTER, Fred, *Collage City*, Editura The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1984
- VON MEISS, Pierre, *De la Forme au Lieu. Une introduction à l'étude de l'architecture*, Editura Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 2007
- VON MEISS, Pierre, *Arhitectură, Oraș, Teritoriu*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, 1990, p. 3.
- TOMBAZIS, Alexandros N., *Scrisoare către un tânăr arhitect*, Editura Libro, Atena, 2008, p. 81.